

Slovenski hmeljar

Prvi slovenski strokovni list za hmeljarstvo

zljaja štirinajstdnevno ♦ Naročnina Din 20.—, za inozemstvo Din 50.—; posamezna številka Din 2.— ♦ Uredništvo in uprava: Celje, Cankarjeva ul. 4, telefon 176

Leto VI

Celje, dne 21. junija 1935

Štev. 12

Savinjski:

Pa še nekaj . . .

Že svojčas smo opozorili na okolnost, da se pri zadnjih trgovskih pogajanjih z Nemčijo nikdo ni spomnil na naš hmelj ter smo tako zamudili ugodno priliko, da bi dosegli tja znižano uvozno carino zanj. Tako ugodnost uživa že ves čas, odkar je stopila v veljavo prohibitivna carina v Nemčiji, Češkoslovaška. Pa niti nima omejenega kontingenta, temveč uživa to ugodnost ves hmelj, ki se izvažja iz Češkoslovaške v Nemčijo. Seveda so v Nemčiji uvoz oziroma porabo inozemskega hmelja sploh in s tem tudi češkoslovaškega omejili na ta način, da so prisilili domače pivovarne, da uporabljajo v prvi vrsti domač hmelj. Ker pa Nemčija sama pridela premalo hmelja za domače pivovarne in potrebe izvoza, ga mora seveda tudi uvažati in tu pride v prvi vrsti v poštev češkoslovaški hmelj, pa ne le zato, ker je v Nemčiji po svoji kakovosti že davno vpeljan in za gotove vrste piva skoro neobhodno potreben, temveč tudi zato, ker se ga pri znižani carini lahko dobi po sorazmerno ugodni ceni; saj plača le 0.70 RM (= 12.34 Din) za kg carine, dočim jo hmelj iz drugih držav mora plačati več kot še enkrat toliko, namreč 1.50 RM (= 26.48 Din) za kg. In to ugodnost, da bi plačal naš hmelj pri uvozu v Nemčijo le 12 Din carine za kg namesto 26 Din, bi bili prav gotovo lahko dosegli ob priliki zadnjih trgovskih pogajanj z Nemčijo tudi za naš hmelj, če naši pogodbeniki ne bi bili na to — pozabili, oziroma če bi jih merodajni činitelji ne bili pozabili na to opozoriti. Saj naš hmelj za Nemčijo in njeno hmeljarstvo ne predstavlja resne konkurence in bi se zato nemški pogodbeniki tej naši zahtevi gotovo tudi ne bi bili

dosti upirali — če bi jo bil kdo postavil. In tako znižana uvezna carina bi bila za naše hmeljarstvo in hmeljarske žepe nevtrjetno dalekosežnega pomena in nepregledne koristi. Razlika v ceni za več kot 14 Din pri 1 kg bi pri sedanjih razmeroma nizkih cenah igrala odločilno vlogo ter napravila naš hmelj porabniku v Nemčiji zopet dostopen in zmogel konkurence. Dokler pa mora porabnik v Nemčiji plačati za naš hmelj nad 14 Din pri 1 kg več carine kakor za češkoslovaškega, ga bo pač uporabljal le tedaj, če bo sorazmerno cenejši, to se pravi, če ga bomo prodajali za 14 Din pri kg cenejše kakor bi ga lahko, če bi dosegli znižano uvozno carino. Tako torej vsled pozabljivosti in brezbržnosti poklicanih činiteljev pri vsakem kg hmelja, ki ga prodamo v Nemčijo za porabo v tamkajšnjih pivovarnah, gladko izgubimo 14 Din, pri samo 1000 stotih torej že skoro poldrug milijon dinarjev. Poleg tega pa še prodamo tja mnogo manj hmelja kakor bi ga sicer in trpimo s tem tudi za nič manj občutno indirektno škodo.

Pa to še ni vse, kar se je pozabilo, zamudilo in propustilo samo v zadnji dobi. Oglejmo si še drug sličen primer!

Zadnji čas je zlasti v Vojvodini poslalo precej živahno povpraševanje po našem hmelju iz Rumunije. Poleg pivovarn se zanimajo zanj celo tudi pekarni. Pa so zopet težave s kupčijo — radi carine. Naš hmelj mora namreč plačati pri uvozu v Rumunijo 25 lejev, t. j. Din 10.75 uvezne carine za kg, dočim jo plača hmelj iz Češkoslovaške, Poljske, Francije in Nemčije le 15 lejev, t. j. Din 6.45 za kg. Omenjene države so si namreč prizadevale doseči in tudi pravočasno dosegle ugodnosti pri uvezni carini, kakor jih nudi Rumunija, mi pa tega seveda zopet nismo storili, čeprav bi nam to že celó ne bi

bilo težko, saj smo vendar z Rumunijo v najboljših prijateljskih slikih. Šele sedaj se je vojvodinsko hmeljarsko društvo v Petrovcu obrnilo na mero-dajne kroge z zahtevo, da tudi za naš hmelj izpo-slujejo znižano uvozno carino za uvoz v Rumunijo v znesku Din 6'45 za kg namesto dosedanjih Din 10'75. Pri tako znižani carini bi bilo mnogo verjetnosti, da bi se sedaj tudi star hmelj še spravi-l po kolikor toliko ugodni ceni v denar, dočim nam pri višji uvozni carini seveda nikakor ni mo-goče izdržati češkoslovaške, poljske, francoske in nemške konkurence. Pri starem hmelju, ki ima itak že nizko ceno, seveda nad 4 Din razlike pri 1 kg vsekakor že igra odločilno vlogo. Vprašanje je le, če se bo znižanje uvozne carine dalo tako hitro izposlovati in če ne bomo ugodne prilike zopet — zamudili.

Tako imamo torej že dva primera, ko nismo izkoristili položaja, ker se je na hmelj pozabilo, oziroma ker poklicani činitelji niso storili svoje dolžnosti. To so nepopravljivi in neopravičljivi grehi in če se tozadevno ne bo obrnilo na bolje, bomo zamudili še mnogo ugodnih prilik ter bodo izgledi za dobro vnovčenje našega hmelja in pri-merno ceno vedno slabši, ker nas bo močna kon-kurenca, ki pravočasno izkoristi vse mogoče iz-vozne odn. uvozne ugodnosti, tolkla in odrivala vedno bolj vsepovsod.

Smatral sem za potrebno opozoriti tudi na prednje okoliščnosti vprav sedaj, ko se izčrpno v na-šem listu razpravlja o tem, kaj potrebujemo. Poleg prvovrstnega blaga, provenienčnega zakona, maksimiranja in rajoniranja nasadov ter regula-cije cen potrebujemo namreč neobhodno tudi več uvidevnosti in upoštevanja hmeljarstva na merodaj-nih mestih, da se vsako priliko nemudoma in čim bolj izkoristi ter več enostavno ne pozabi na hmelj, ki je pri nas skoro izključno izvozno blago in gotovo tudi ne predstavlja najmanjše postavke v bilanci našega izvoza.

to v Angliji in Nemčiji, nikakor pa ne tam, kjer se večino hmelja mora izvažati, kakor pri nas. Bistvo koristi za hmeljarje je pri monopolnem vnovčenju hmelja vprav diktiranje cen, kar pa je pri nas ne-mogoče, ker moramo 95 % našega pridelka izva-žati in smo glede cene odvisni izključno le od ino-zemskih tržišč, na katere nimamo prav nobenega vpliva. Rekli smo že in zopet povdarjamo, da nam je pšenični monopol žalostnega spomina tozadevno več kot dovolj svarilen zgled, da se v bodoče ob-varujemo tako tveganih poizkusov. Za nas pride zaenkraf v poštev le svobodno zadružništvo po poljskem načinu in šele, ko bo med hmeljarji do-volj zadružnega smisla, bomo mogli razmišljati tudi o skupnem vnovčenju v večjem obsegu.

Tako smo v glavnem navedli, kaj potrebujemo. Končno tega niti ni mnogo, pač pa to tem bolj nujno in važno. Predvsem rabimo torej glede ka-kovosti prvovrstno in v barvi gladko zeleno blago, ki bo šlo vedno gladko v denar, dalje nov, sodo-ben, naš lasten in za celo državo veljaven proveni-enčni zakon z dodatnimi naredbami, da zakoličimo meje našega okoliša in preprečimo nadprodukcijo, gledé vnovčenja hmelja pa več previdnosti, pre-vdarnosti in solidnosti pri kupčiji ter hmeljarsko zadrugo za reguliranje cen, da preprečimo vmes-nikarsko spletkarenje in svojevoljno pritiskanje cen izpod paritete. V zvezi z vsem tem bodo potrebni seveda še nekateri dodatni ukrepi, ki pa morejo in morajo temeljiti le na prej omenjenih. Pri ostvar-janju navedenih potreb pa moramo iti izključno iz stališča koristi našega celokupnega hmeljarstva ter preko vseh krajevnih in osebnih koristi neka-ternikov. Samo v tem primeru bomo namreč do-segli res popoln uspeh. Dokler se bo pa pri reše-vanju hmeljarskih vprašanj ščitilo predvsem ozko-srčne lokalne interese ter koristi nekaternikov ka-kor navadno doslej, našemu hmeljarstvu pač ne bo pomagano.

Kaj potrebujemo

(Konec.)

Zadnji čas je nekaterim silno všeč monopoli-ziranje kupčije hmelja, kakor imajo to v Angliji in Nemčiji ter mislijo, da bi se tudi pri nas dalo hme-ljarjem najbolje pomagati na ta način. Že v eni prejšnjih številk smo omenili, da prisiljena reč ni dobra in da pri nas zaenkraf moramo zastopati na-čelo svobodne trgovine. Monopolizirano vnovčenje hmelja se more obnešti koristno za hmeljarje le tam, kjer se večino hmelja porabi doma, kakor je

Vprašanja in odgovori

J. K. v G.: V enem nasadu opazam močan nalet aphismuhe in se bojim, da bodo zalegle prav mnogo uši. Kako preprečim nalet aphismuhe in kako naj-uspešneje ter najceneje zatiram uši?

Odgovor: Dolet aphismuhe je pač težko preprečiti in zato danes še nimamo res primerne in uspešne sredstva. Sicer pa aphismuhe ne bodo povzročile mnogo škode in bodo kmalu izginile, pač pa bodo ostale in povzročile več škode uši. Zoper te pa škropite najceneje s tobačnim izvlečkom (na 100 l mehke vode, v kateri ste najprej raztopili 1½ kg mazavega mila, ga primešajte ½ do 1 kg); prav uspešno in enostavno

sredstvo zoper uši je tudi aphidon, katerega je treba $\frac{1}{2}$ l na 100 l vode, le da je nekoliko dražji. Škropite spodnjo stran listov in zlasti mlade poganjke, tudi že sedaj proti krilalim ušem, t.j. aphid-muham.

A. P. v B.: Hmelj mi nič kaj prav ne napreduje, pa se bojim, da sem mu premalo gnojil. Ali mu lahko dam še nekoliko čilskega solitra?

Odgovor: O gnojenju smo že toliko pisali, da Vam, če ste pazljivo brali ali pa si še enkrat prečitale, ne bo težko zadeti pravo. Sicer pa tudi ne poveste, kdaj, kako in s čim ste gnojili, pa je zato težko prav svetovati. Ako hmelj zaostaja v razvoju in listje nima prave zelene barve, mu bo nekoliko čilskega solitra ali apnene sečnine vsekakor prišlo prav. Preveč šariti s temi gnojili pa seveda ne smete.

F. K. v P.: Nekateri se boje suše in pravijo, da je za ta slučaj bolje, če hmelj ni osušen. Ali naj torej hmelj osujem ali ne?

Odgovor: Previsoko osipanje bi za slučaj hude in dolgotrajne suše res utegnilo biti nekoliko na poti. Vendar pa na vsak način morate osuti hmelj čimprej vsaj toliko, da pokrijete trte od korenike do opore. Tu se bodo namreč razvile rosne koreninice in vprav te bodo ujele najprej vsako, še tako malenkostno vlago, kar je za slučaj suše še prav posebno važno.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Stanje nasadov je prejkoslej zelo neenakomerno. Povprečno je rastlina dosegla do $\frac{3}{4}$ višine opor, v nekaterih najboljših nasadih pa polagoma tudi že do vrha in odganja številne stranske panoge. V splošnem je rastlina prav zdrava in krepka ter zaenkrat resne nevarnosti bolezni ali škodljivcev ni. Vreme je razmeroma ugodno, le močni vetrov, prošlega tedna so precej izsušili zemljo in ovirali rastlino v ovijanju. Poleg vročih dni bi bile potrebne tudi toplejše noči in nekaj blagodejne vlage. — V kupčiji je docela mirno in doakega pomembnejšega zaključka ne pride. Za novi pridelek je že precej zanimanja.

Vojvodina: Po izdatnem dežju rastlina prav dobro napreduje in dosega tudi že do vrha opor. Bolezni in škodljivcev ni opaziti. — V kupčiji je popolnoma mirno in le semtertje pride še doakega manjšega zaključka za lanski pridelek po 7–20 Din za kg.

Češko slovaška: Pri ugodnejšem vremenu se je stanje nasadov precej izboljšalo in je v mnogih rastlinah dosegla že nad polovico opor, v nekaterih slabših pa je seveda še močno zaostala. Vreme ni nič kaj ugodno, ker je že presuho in so nekateri že pričeli z namakanjem, poleg tega pa so noči še vedno hladne in se zato nevarno širijo uši. V ostalem pa je rastlina zdrava in drugih škodljivcev ter bolezni ni opaziti. Potrebna bi bila izdatnejša vlaga in bolj tople noči. — Na tržišču je nadalje mirno in prometa prav malo. Cene so ostale nespremenjene in notira sedaj lanski žateški pridelek 54–63 Din, oni iz Uštčka in Roudnic pa 50 do 54 Din za kg. V žalcu je znakovanih doslej 50.478 slovtov letnika 1934. Ker so vroči dnevi zadnjih par tednov močno dvignili konsum piva, se računa, da bo tudi tržišče hmelja še nekoliko oživelo.

Nemčija: Pri toplem vremenu tekočega meseca se je stanje nasadov vidno popravilo, seveda pa je v

raznih okoliših in pri različnih vrstah zelo različno. Zgodnji hmelji (Tettanng) so že nad 4 m visoko in boljši dosegajo do vrha opor, poznejši (Hallertau) pa so povprečno do polovice opor, nekateri slabši in zlasti po bolhačih močno napadeni pa so še vedno zelo zaostali. Rastlina je splošno zdrava, posebne nevarnosti bolezni ali škodljivcev sploh ni, tudi ne peronospor, vendar pa so mnogi hmeljarji proti njej že zaščitno škropili. Vreme je zaenkrat za razvoj rastline prav ugodno in tudi vlage še ne primanjkuje. — Tržišče je nadalje mirno in prometa le malo. Cene so ostale nespremenjene in je bilo za domače pivovarne semtertje nekaj zaključkov, in sicer Hallertau po 77–107 Din, Hersbruck po 77–81 Din in Württemberg po 74–98 Din, za izvoz pa Hallertau po 59 Din in Hersbruck po 56 Din, predlanski letnik pa po 45–47 Din za kg. Tendence je mirna.

Francija: Pri ugodnem vremenu se je stanje nasadov znatno popravilo, vendar rastlina še ni mogla dohiti zamujenega in je prejkoslej zelo zaostala v razvoju. V splošnem je rastlina zdrava in nevarnosti peronospor ni, pač pa se močno širijo uši, tako, da je obrambno škropljenje že nujno potrebno. — Na tržišču je nadalje prav mirno, cene sicer nespremenjene, vendar le bolj nominalne, ker vzlic pričakovanju tudi pri toplem vremenu in večjem konsumu piva kupčija ni oživela. Nekoliko več zanimanja je le za predprodajo letošnjega pridelka in je prišlo ponovno tudi do pomembnejših zaključkov po 24 Din za kg.

Poljska: Pri toplejšem vremenu rastlina sedaj prav dobro napreduje in skuša dohiti zamujeno. — Na tržišču je položaj nespremenjen miren.

Belgija: Stanje nasadov se je pri ugodnem vremenu znatno popravilo, vendar je rastlina še vedno močno zaostala v razvoju. Nevarnosti bolezni zaenkrat ni opaziti, pač pa se v Alostu silno širijo uši. — Na tržišču je razpoloženje za lanski pridelek, ki notira 23 Din za kg, zelo mirno, pač pa boljše za predprodajo letošnjega pridelka za oktober-november po 20–21 Din za kg.

Anglija: Konec maja je občuten mraz tudi v hmeljskih nasadih povzročil mnogo škode, katero so še povečali hudi nalivi z viharjem tako, da so se izgledi na letino precej poslabšali. — Tržišče je nadalje mirno in prometa prav malo. S 1. t. m. so stopile v veljavo povišane cene.

Amerika: Pri ugodnem vremenu hmeljska rastlina prav dobro napreduje v razvoju in jo tudi prejšnje razmeroma hladno vreme ni dosti zadržalo. — Tržišče je nespremenjeno mirno in cene le bolj nominalne. Tako notira sedaj domači lanski pridelek 12–16 Din, predlanski 10–12 Din in starejši letniki 3–9 Din, že zacarinjen inozemski hmelj pa lanski 74–109 Din, predlanski 43–65 Din in starejši 13–30 Din za kg. Hmeljarji precej ponujajo, toda kupci kažejo kaj malo zanimanja ter so zato zaključki iz prve roke prav redki ter le po najnižjih cenah, večinoma domače lanske blago po 7–10 Din za kg.

Avstralija: V Viktoriji in Tasmaniji je obiranje končano in pridelek radi trajno ugodnega vremena prav dober. Pridelalo pa se je v Viktoriji mnogo manj hmelja kakor lani, ker so se nasadi močno skrčili. — Kupčija je prav živahna in bo pridelek v kratkem razprodan; celó za izvoz je bilo že prodanih nekaj bal.

Najvišje cene, dejansko plačane zadnji čas za 1 kg najboljšega hmelja, so bile naslednje:

Nemčija (Hallertau)	92 Din
Anglija (Golding)	64 Din
Češkoslovaška (Žatec)	63 Din
Francija (alzaški)	54 Din
Jugoslavija (savinjski)	28 Din
Belgija (Alost)	24 Din
Poljska (wolinjski)	21 Din
Amerika (Oregon)	15 Din

Za razvedrilo

Najboljši dokaz.

Podjetnik: »Gospod knjigovodja, ker imam neko važno delo, recite vsakemu, da me ni v pisarni.«

Knjigovodja: »Gospod šef, saj ne bodo verjeli.«

Podjetnik: »Bodo, bodo! Le tako napravite kot tedaj, kadar me res ni doma.«

Knjigovodja: »Kako?«

Podjetnik: »Dremajte!«

Srečen zakon.

Ona jezno: »Da veš, če ti prej umreš kakor jaz, se bom nalašč še enkrat omožila.«

On mrzlo: »Res?«

Ona: »Videti je, da te to prav nič ne gane.«

On: »Ta je pa lepa. Mar res misliš, da bom pomiloval človeka, ki ga še ne poznam.«

Kmetje, meščani, trgovci, obrtniki!

Zavarovalnica slovenskega ljudstva je le

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Zavaruje:

1. proti požaru, streli in plinski razstrelbi: poslopja vsake vrste, dograjena pa tudi med gradnjo, vse premičnine, pohištvo, zvonove, poljske pridelke, **hmelj**, žito, krmo itd.;
2. proti razbitju in razpokam: zvonove, steklo;
3. v življenjskem oddelku: na doživetje in smrt, otroške dote, rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah in posmrtninsko zavarovanje »**KARITAS**«;
4. sprejema nezgodna zavarovanja poedincev, društev, kolektivna delavska zavarovanja, potovalna zavarovanja, zavarovanja šoferjev, potnikov v avtu, zavarovanja zakonite dolžnosti jamstva v vseh oblikah, zavarovanja avtomobilov zoper poškodbo, požar in tatvino.

Za vsa pojasnila in nasvete v zavarovalnih zadevah se obračajte le na naše krajevne poverjenike po župnijah ter

v Celju

na podružnico Vzajemne zavarovalnice, palača Ljudske posojilnice, Vodnikova ulica 2, in

v Mariboru

na gosp. Franja Žebota, glavnega zastopnika Vzajemne zavarovalnice, Loška ulica števil. 10.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

v novi, lastni palači

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

na voglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice